

Beslut
2017-04-20
Dnr 44-2015:9877

1 (8)

Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva

Org.nr. 802400-7380

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Sverigefinska skolan Kista i Stockholms kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva att senast den **31 augusti 2017** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd då extra anpassningar inte leder till att eleven når de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att de elever som behöver särskilt stöd, ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som krävs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Se till att personal med specialpedagogisk kompetens är ett stöd i arbetet
  - o med att utreda elevers behov av särskilt stöd,
  - o med att utarbeta åtgärdsprogram, samt
  - o med att ge särskilda stödinsatser för eleverna.
- Se till att utarbeta åtgärdsprogram för de elever som ska ges särskilt stöd.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Ge eleverna tillgång till en elevhälsa som omfattar även insatser från psykolog och specialpedagogisk kompetens. Tillgången till en samlad elevhälsa ska vara sådan att det finns förutsättningar att använda elevhälsan främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Se till att det för eleverna i skolan finns tillgång till personal med kompetens att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkes-vägledning.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska följa upp och analysera verksamhetens resultat samt besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och hur dessa ska genomföras. Det arbetet ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att Sverigefinska skolan Kista brister i arbetet med att ge alla elever på skolan förutsättningar att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det finns elever på skolan som bedöms ha behov av särskilt stöd men som inte får det stödet tillgodosett på grund av att skolans rutiner för arbetet med pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram är bristfälligt. Skolan saknar även tillgång till specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan som kan stötta lärarna i arbetet med pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram. I elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete saknas, förutom specialpedagogiska insatser, även insatser av en psykolog. Eleverna på Sverigefinska skolan Kista har inte heller tillgång till personal med studie- och yrkesvägledande kompetens och studie- och yrkesvägledning erbjuds inte i den omfattning som lagen föreskriver. Bristen innebär att elevernas behov av vägledning inte bedöms vara tillgodosett. ~~Skolinspektionens bedömer vidare att det på skolan också saknas en sådan samlad och ordnad resurs av medier och information som motsvarar skollagens krav på skolbibliotek. Skolans huvudman har inte heller sett till att elevernas tillgång till skolbiblioteket är säkerställd på annat sätt.~~ Enligt Skolinspektionens bedömning saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Utredningen visar att huvudmannen tar del av verksamhetens resultat men inte aktivt deltar i utvecklingsarbetet. Dessa brister medför att huvudmannen saknar underlag för att besluta om relevanta utvecklingsåtgärder, vilket i sin tur kan medföra att eleverna inte får rätt förutsättningar för att nå målen för utbildningen.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Sverigefinska skolan Kistas arbete med särskilt stöd. Trots att det på skolan finns flera elever med svårigheter att nå kunskapskraven har skolan inte säkerställt att alla elever får det stöd som de har rätt till. Skolans arbete med att utreda elevernas stödbehov samt att utarbeta åtgärdsprogram är bristfälligt och skolans lärare saknar stöd av personal med specialpedagogisk kompetens i det arbetet. Det åligger varje skola att ge eleverna det särskilda stöd som de behöver för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Utredningen visar att skolans rutiner för att tillgodose elevernas olika stödbehov behöver tydliggöras, och att resurser för att tillhandahålla stöd eller särskilt stöd till eleverna behöver anpassas utifrån elevernas behov. Då bristerna riskerar att försvåra elevernas möjligheter att nå kunskapskraven är det angeläget att huvudmannen vidtar åtgärder för att bristerna rättas till.

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av

Rötelse enligt
26§ Förvaltnings-
lagen (1986:223):

Den överstruken
texten utgör.

2017-05-02
Melin Norell
Beslutsfattare

programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

I intervju med elevhälsan, lärare och rektor uppges att det finns ett antal elever på skolan som har stödbehov i olika omfattning. I intervju med lärare framkommer att elever med stödbehov får extra anpassningar som stöd. Enligt elevhälsans representanter och rektorn bedöms det för några elever dock inte vara tillräckligt med extra anpassningar för att de ska ha möjlighet att nå målen för utbildningen. Trots detta har inte skolan utrett elevernas behov eller satt in särskilt stöd. Enligt rektorn är arbetet med att utreda elevernas stödbehov och utarbeta åtgärdsprogram ett utvecklingsområde på skolan. På skolan saknas även personal med specialpedagogisk kompetens som kan stötta lärare i arbetet med pedagogiska utredningar och utarbetande av åtgärdsprogram.

Skolinspektionens granskning av dokumentationen på skolan bekräftar att det saknas både pedagogiska utredningar och åtgärdsprogram, trots att det i intervjuer med elevhälsans representanter, lärare och rektorn framkommit att det finns elever på skolan med stödbehov av sådant slag att särskilt stöd kan behöva sättas in.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sverigefinska skolan Kista inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Elevhälsa

Skolinspektionen bedömer att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva inte uppfyller författningarnas krav avseende elevhälsa. Skolinspektionens tillsyn visar att det för elever och personal på skolan saknas tillgång till en specialpedagogisk kompetens samt skolpsykolog. Därmed är inte heller elevhälsans alla kompetenser delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på Sverigefinska skolan Kista. Insatser av en psykolog och specialpedagogisk kompetens i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på Sverigefinska skolan Kista skulle ge personalen på skolan bättre förutsättningar i arbetet med att undanröja hinder för elevernas lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses. I förarbetena till skol-lagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

I intervju med rektorn, elevhälsan och huvudmannen uppges att det på skolan saknas specialpedagogisk kompetens och tillgång till en psykolog. Insatser från dessa kompetenser saknas därmed även i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan. Skolan har enligt rektorn och huvudmannen tidigare haft tillgång till specialpedagogisk kompetens genom att en lärare på skolan hade relevant utbildning men efter att läraren slutat har huvudmannen inte lyckats hitta en ersättare med motsvarande kompetens. När elever bedöms ha behov av psykologstöd hänvisas de till barn- och ungdomspsykiatri (BUP).

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva inte uppfyller författningarnas krav avseende studie- och yrkesvägledning. Skolinspektionens utredning visar att det finns brister i skolans arbete med att tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. Eleverna på Sverigefinska skolan Kista har inte tillgång till studie- och yrkesvägledande kompetens. Skolans lärare har inte heller tillgång till stöd av en studie- och vägledare, eller en person som fullgör motsvarande uppgifter, i arbetet med att ta fram studie- och yrkesorienterande insatser utifrån elevernas behov. Studie- och yrkesvägledning erbjuds inte på annat sätt än i de delar som ingår i kursplanerna för de samhällsorienterande ämnena. Bristen innebär att elevernas behov av vägledning inte bedöms vara tillgodosett.

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att samverka mellan skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektorn har även ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

I intervju med rektor, lärare och huvudman uppges att skolan inte har tillgång till en person med studie- och yrkesvägledarkompetens som stöttar skolan i arbete med studie- och yrkesorienterande insatser.

Enligt lärarna erbjuder inte skolan studie- och yrkesvägledning annat än genom det som kommer fram i läromedel eller genom föräldrar som varit på skolan och berättat om sina yrken. Skolan har även gjort en del utflykter med eleverna men har enligt lärarna inte ett strukturerat arbete kring studie- och yrkesvägledning. Rektorn bekräftar att studie- och yrkesvägledning är arbete som behöver utvecklas på skolan. Nu består det arbetet främst i att lärarna fångar upp när det dyker upp frågor och funderingar om yrken och utbildning hos eleverna och besvarar deras funderingar. Rektorn uppger dock att det behövs mer struktur i det studie- och yrkesvägledande arbetet och att det inte bara behandlas när eleverna själva tar upp det.

Huvudmannen uppger i intervju med Skolinspektionen att deras uppfattning är att studie- och yrkesvägledning ingår i ämnet samhällskunskap och eleverna får råd av lärarna om vilken skola de ska välja när de ska börja årkurs 6. Det finns dock inte enligt huvudmannen någon utnämnd person på skolan som sköter frågorna om studie- och yrkesvägledning, utan det ligger på de enskilda lärarna.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sverigefinska skolan Kista inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. Tillsynen visar att huvudmannen tar del av verksamhetens resultat men inte deltar aktivt i utvecklingsarbetet. Dessa brister medför att huvudmannen saknar underlag för att besluta om relevanta utvecklingsåtgärder, vilket i sin tur kan medföra att eleverna inte får rätt förutsättningar för att nå målen för utbildningen.

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete genom att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Tillsynen visar att det bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå men inte på huvudmannanivå. Skolinspektionen har tagit del av det dokumenterade kvalitetsarbetet för läsåret 2015/16. Rektorn tillsammans med personalen följer upp, analyserar, beslutar om åtgärder och planerar för att genomföra dessa. Huvudmannen har i en komplettering bifogat dokumenterat kvalitetsarbete för läsåret 2014/15. I intervju med Skolinspektionen framgår att huvudmannen inte aktivt deltagit i skolenhetens systematiska kvalitetsarbete det senaste läsåret. Huvudmannens kvalitetsarbete kan i många fall sammanfalla med skolenhetens då huvudmannen endast driver en skolenhet, men då krävs att huvudmannen anlägger ett huvudmannaperspektiv på kvalitetsarbetet. I intervju med representanter för huvudmannen framgår att huvudmannen har viss kännedom om delar av skolenhetens kvalitetsarbete men känner inte till exempelvis skolenhetens utvecklingsområden vad gäller just det systematiska kvalitetsarbetet. Representanterna för huvudmannen bekräftar att det inte finns ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå utan att det är skolans dokument som redovisas för dem.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sverigefinska skolan Kista inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Stiftelsen Sverigefinska skolan i Järva uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Norell
Beslutsfattare

Ana-Maria Koci-Spång
Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sverigefinska skolan i Kista

Fakta om Sverigefinska skolan Kista

Sverigefinska skolan Kista är en fristående grundskola som läsåret 2016/17 har 41 elever i förskoleklass och åk 1-5 samt 33 elever i fritidshemmet. Skolan drivs av Stiftelsen Sverigefinska Skolan i Järva med org.nr 0944 5967 8133 24.

Verksamheten i huvudmannens fritidshem bedöms i ett separat beslut (dnr 44-2015:9878).

Måluppfyllelse

Då elevantalet i varje årskurs på skolan är lågt saknas kunskapsresultat i den nationella statistiken.

Av skolans egen sammanställning över måluppfyllelse i årskurs 3 vårterminen 2016 framgår att 100 procent av eleverna (10 elever) nådde målen i ämnena matematik och engelska. I ämnet svenska nådde 50 procent av eleverna målen och i ämnet svenska som andraspråk nådde 20 procent av eleverna målen.

Skolans egen sammanställning för måluppfyllelsen för elever i årskurs 5 vårterminen 2016 visar att 100 procent av eleverna (3 elever) nådde målen i ämnena engelska och svenska. I ämnet svenska som andraspråk nådde ingen elev målen och i ämnet matematik nådde 70 procent av eleverna målen.